

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

1 óra . 60 fillér

3 óra . 1.80 fill.

Vidéken:

1 óra 1 kor. 20 fillér

KOLOZSVÁRI UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Deák Ferencz-u. 18. sz.,

hová minden levelezés és egyéb küldemény czimzendő.

Telefon-sz. 261.

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Alispánválasztás.

Kolozsvár, május 17.

(r.) A vármegyén nemsokára szavazni fognak arról, hogy kilegyen az alispán. A választás révén a régi vármegye hajdani individualis és önálló életműködésének egyik jelentős eszköze, a még ma is fennálló szavazás fog érvényesülni, hogy annak számaránya szerint megoldást nyerjen a függőben levő alispáni szék betöltése. A leendő alispán megválasztása a körül forog tehát, hogy melyik párt működik nagyobb szerencsével a szavazatok biztosításában.

Mert nagy tévedés volna azt képzelni, hogy itten valami metafizikus elvnek a diadalra juttatásáról van szó. Ellenkezőleg, mint mindenütt, ugy itt is érdekek állanak egymással szemben, s ezeknek a megvívása körül folytatott intrikák és esetepaték fogják a választási napon eldönteni, hogy ki is volt a küzdelemben tulajdonképen erősebb. Ideális dolog volna ugy keresztül vinni ezt a választást, hogy csupán a közérdek legyen általa megnyugtatta és kielégítve, de ez egyszerűen mesébe való kívánság. A közérdek nagyban szerepel kortes eszköz gyanánt ennél a választásnál is, amikor aztán megbolygatja kissé az ember a közérdek szempontjából hirdett jelszavak lepleit, kiderül, hogy az csak taktikai cselvetés volt, mint a harcok idején az előcsapat, mely azzal a látszattal lép fel, mintha a hadakozó fél zömét képviselné, holott az igazi haderő az előcsapat fedezete mögött folytatja a maga jól kiszámított operációit.

Nincs kedvünk senkit sem gyanusítani, mivel ez sohasem volt a mi fegyverünk, de előtünk már kezdettől fogva sajátosságunk, hogy ne mondjuk, furesának tetszett a kolozsmegyei nagybirtokosságnak az alispán választás kérdésében elfoglalt külön álláspontja. Ha a nagybirtokosság késhegyig menő

harcot viv az ellenpárt jelöltjének megbuktatására, itt mindenesetre oly speciális nagybirtokossági érdekek forognak koczán, melyek semmi esetre sem azonosíthatók a közérdek fogalmával.

Nagyon jól tudjuk, hogy éppen a kiváltságos embereknek és osztályoknak a tulajdonsága, hogy maguk köré összpontosítsanak minden hatalmat, befolyást és összeköttetést, hogy anyagi és társadalmi pozíciójukat annál biztosabban megerősítsék. Ha a vármegyei nagybirtokosok nem restelnek jelöltjük érdekében szervező gyűléseket tartani, ha nem tartják hiába valónak a hetek óta tartó agitációt, mely kiterjed a vármegye legtávolabbi részére is, hol egyetlen voksost lehet még remélni, ez bizonyára nem ok nélkül történik.

Ismerjük annyira praktikusnak a vármegyei nagybirtokosságot, hogy holmi légiés ábrándokért nem ekszponálja magát és nem izgat nyakra-főre a jelöltje mellett. Ellenben, ha megteszi, akkor bizonyára praktikus érzékének elismerésre méltó sugallatára cselekszik, mint a jelen esetben is.

Anagybirtokosság jelöltje Dózsa Endre, kiről több ízben elmondtuk már, hogy érdemes, tehetséges, nagyműveltségű ember, kinek ráadásul még nagy földbirtokai is vannak. Már maga ez a körülmény némileg érthetővé teszi, hogy a vármegyei nagybirtokosság kevésbé rajong a földbirtok nélküli Csiszár Gyuláért, mint Dózsa Endréért, ki nagy birtokai révén vér az ő véréből. Ámde a Dózsa Endre jelöltetését, ha még olyan tehetséges ember is volna, semmi féle vármegyei érdek nem követeli. Abban az esetben jogos volna a megválasztása, ha ellenfele, Csiszár Gyula az alispáni állás betöltésére alkalmatlan volna.

Ez azonban nem áll. Csiszár Gyula tizennyolcz év óta szolgálja a vármegyét, ismeri annak minden dolgát, tisztában van az

adminisztracionális teendővel, hiszen most is ő az alispán helyettes, földbirtokai és négyes fogatai azonban ninesenek.

Már pedig a földbirtok szimbolum lett az alispáni választás küzdelmeiben, melyet hiába akarnak „közérdek képessé“ tenni a vármegyeboldogító nagy birtokosok, nem jelent egyebet, mint egy kis csoportnak a saját külön érdekére berendezett jelszavát, melynek azonban semmiféle közérdekű vonatkozásai ninesenek.

A vármegyei birtokosság a Dózsa megválasztása révén befolyást óhajtana nyerni a közügyek irányításában, a tisztviselői állásoknak saját testületéből való betöltésével, gazdasági és politikai összeköttetéseinek megszilárdításával stb., — ezért folytatja az agitációt Dózsa mellett.

Ezzel szemben áll a vármegyei tisztikara, mely a legilletékesebb joggal követeli, hogy a saját testületéből egészítsék ki a tisztviselői állásokat és ne hozzanak idegen embereket a vármegye élére, mikor ott van a vármegye érdekében esztendő és évtizedek óta lelkiismeretesen, ambícióval és szorgalommal működő tisztikar, melyre nézve egy ilyen indokolatlan mellőztetés egyszerűsmind megaláztatás volna. — A közérdek ebben az esetben azt követelné, hogy a vármegyei közönsége, nagy és kisbirtokosok egyaránt, becsülje meg a maga tisztikarát, méltányolja annak nehéz és hálátlan helyzetét, mindenen felett pedig tisztelje a munkát, mely a legnagyobb erkölcsi tőkének forrása.

A nagybirtokosok pedig elégedjenek meg a maguk nagybirtokaival, a mi végtére is már magában véve elég ok arra, hogy a közérdekek istápolásában való szenvedélyeiket, legalább az ilyen eseteknél kissé mérsékeljék.

Románok hazaárulása.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, május 17.

Már mult vasárnapi számunkban jeleztük, hogy a románok szombat délután titkos értekezletet tartottak a képviseléválasztások tárgyában. Sem a románok sajtója, sem az érdekelt vezérfiak nem merték megezőfolni hírünket s titokzatos esendbe akarták burkolni szenzációs hírünket.

Felhívtuk volt a magyar hatóságok figyelmét is a külföldi, magyarellenes elemekkel egy követ fuvó hazaárulókra, érthetetlen okokból azonban a hatóságok tétlenül maradtak.

Uj titkos értekezlet.

A románok ezek után természetesen annál szívósabban dolgoztak a nemzet ellen intézendő merényleten s a továbbiak megbeszélésére csütörtökön délután 3 órakor újabb titkos értekezletet tartottak.

Az értekezleten megjelenteknek megkellett ígérniök, hogy a történekről egy szót sem szóltak, az ügynek árulói nem lesznek.

B. T. az egyik résztvevő szóba hozta a „Kolozsvári Ujság“ vasárnapi leleplező hírét és ismételten utalt arra, hogy tervüket csak titoktartás mellett szöhetik eredményesen. Az elnöklő román agitátor, kinek nevét a mult évben sokat emlegették egy helybeli hirlap szelldöztetése nyomán, komolyan intette a jelenlévőket a titoktartásra. A titkos értekezleten összesen 27-en vettek részt. A résztvevők közül tizenheten kolozsváriak, ketten balázsfalviak, ketten Medgyes vidékről jöttek. A többiek kolozsmegyeiek s csupán egy jött messziből, Lugosról.

Az értekezlet határozatai.

Az értekezlet hosszas vita után, elhatározta, hogy álutakon a román irridenta utján lehetőleg a román kormánytól fog pénzt kérni agitációjára.

Az értekezleten levelet is ir-

Réti Sándornál

Deák Ferencz-utca 4 sz.

1 Honi készítésű férfi öltöny 8 frt.

Réti Sándornál

Deák Ferencz-utca 4 sz.

1 Honi készítésű felöltő 10 frt.

Telefon 471

Réti Sándornál

Deák Ferencz-utca 4 sz.

1 Honi készítésű nadrág 2 frt.

Réti Sándornál

Deák Ferencz-utca 4 sz.

1 Honi készítésű flu öltöny 2 frt 50 kr.

Telefon 471

Réti Sándornál

Deák Ferencz-utca 4 sz.

1 méter honi kelme 2 frt 50 kr.

Réti Sándornál

Deák Ferencz-utca 4 sz.

1 öltöny mérték szerint elkészítve 16 frt.

Telefon 471

tak St. D. romániai vezér férfiuhoz. Többek között következőt írták:

„A román nemzet érdekében szükségesnek tartjuk, hogy oly férfiak kerüljenek be a parlamentbe, kik a román uniónak nemcsak ellenségei nem lesznek, hanem azt teljes erőből előmozdítani kötelességüknek fogják tartani.”

A levelet avval végzik, hogy esetleges kedvező válasz esetén a pénzáldozatok nagyságát is képesek lesznek meghatározni.

A levelet azonnal el is küldték. Szóba kerültek az esetleges jelöltek nevei is. E tárgyban megállapodás nem történt, de nem is történhetett, mert — ugy látszik a megbízás erre nem terjedt ki.

Mit tesznek a hatóságok.

Kolozsvár városában, a magyar kultúra ősi várában, magyar hatóságok szeme előtt törtennek az ilyenek.

A hatóságok ismerik azokat, akiknek keze itt belejátszik, de ellene nem tesznek semmit.

Most másodszer hívjuk fel hatóságaink figyelmét s most erélyesen követeljük, hogy ne nézzek tétlenül a román agitátorok aknamunkáját.

Kolozsvár városának semmi szüksége sincs arra, hogy a román hazaellenes mozgalom központja legyen, sőt ilyet nem is szabad türnie.

Elvárjuk, hogy ezen hirdásunk végre fel fogja rázni indolenciánkat és rábíri a hatóságokat, hogy cselekedjenek.

Legyen meggyőződve, hogy minden erélyes eljárását úgy mi, mint a sajtó többi orgaummai is helyesléssel fogjuk kísélni.

Reméljük, hogy nemsokára újra visszatérhetünk ez ügyre, melyet tudósítónk, ki maga is résztvett a románok mindkétértekezletén, éber figyelemmel kísér.

A „Pokol”

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, május 17.

„Madarasi Erzsébet „Pokol” című koresmájából a rendőrség hajnali 4 órakor bekíséri Kriszán Vaszi süteményárust, Szűcs János bolti szolgát és Szász Károly napszámost, mivel ott ivás közben pénzbe kártyáztak.”

Ezt mondja a rendőrségi inspekcziós könyv.

A pokolról szól az ének. Nem arról, e melyben a földi lét hányadtatásai közt bepiszkolt lelkek vetik salakjaikat, hanem arról a másik pokolról, mely távol a város zajától ott sötétlik az agyagdomb-utcza végén és a melynek istennője a bájós Erzsébet, jól ért ahoz, hogy miként kell átszarmaztatni azt a néhány keservesen megszerzett fillért a munkás napszámos zsebéből a saját zsebébe.

Olyanféle ez a koresma, mint volt néhány hónappal ezelőtt

Kriszán Péter trenesentéri koresmája, melyet a helyilapok többszöri felszólításai következtében a hatóság annyira megfélemezett, hogy ma már kipusztult onnan a bűn, s vele egygyel kevesebb lett azon telepek száma, hol munkátlan csavargók a közbiztonságra veszélyes egyének szokták a tanyájukat felütni.

Innen kizárva a „Pokol”-ban huzódtak meg ezek az emberek. Persze a csavargók, becsületes munkás embereket csálnak e helyekre, s a pálinka mellett előkerül a kártya, a melyen aztán eluszik az a pár garas, a melyre pedig nagyon rászorul a napszámos ember. A családló üres zsebbel megy haza, a család újból éheznek egy hétig.

Nem is olyan ismeretlen történet. Sőt ha kissé törjük a fejünket könnyen meggyőződhetünk, hogy nálunk mindennapos történet.

Ha valaki heti keresményét könnyelműen eljátsza, családját éhezeti, arról nem tehet sem a hatóság, sem a társadalom; de igenis tehet arról és kell is tennie, hogy a szegényebb néposztály fokozatos sülyedése megakadályoztassék. Tehet arról, mert hatalmában áll, hogy a sülyedésnek ezen eszközei, a bűnek e fészkei kiirtassanak.

Fekélyek ezek a társadalom szegényebb elemeinek testén, melyek, ha nem orvosoltatnak, rohamosan terjednek, ellepik az egész testet, s a munkás népből, munkátlan, dolgozni nem szerető elemet farag. Csirájában kell e bűnt elfojtani — szokták mondani; épen így kell eljárni a hatóságnak is.

A fészket kell kipusztítani, s szétrebennnek a madarak.

Apróságok Pálmai Ilkáról.

— Pálmai láz Kolozsvárt. —

Kolozsvár, május 17.

Három nap óta tartozkodik Pálmai Ilka Kolozsvárt s akár csak évekkal ezelőtt, mikor a színház kötelékében állott, felfordulás van a városban. Most már egész bizonyossággal lehet konstatálni, hogy a Pálmai láz szeltében hosszában kiütött s a szalonokban épen úgy, mint a gymnasiumok udvarán és a karzati állóhelyeken a Lili módjára fiatalodó primadonna az egyedüli tárgya a beszélgetéseknek.

Nem tehet három lépést Pálmai a városban, hogy ne kutatnák valjon hová, miért, mikor és kivel megy s ha egyik pillanatban véletlenül egy-két szót ejtett, biztos lehet mindenki benne, hogy öt perez mulva már javított és bővített kiadásban adják tovább egymásnak a legújabb hírt az emberek. Lépést tartva a kor szellemével, mint a napi események hü krónikásai, hiteles fotografiáját adjuk Pálmai három napos kolozsvári szereplésének, nem hallgatván el azon szerény vélekedésünket sem, hogy ha ilyen lelkesedést tanusitana a közönség a nép ügyes bajos dolgai, a ko-

molyabb jellegű vállalkozások és a hazafias törekvések iránt, akkor aligha lenne annyira sanyaru Kolozsvár társadalmi és szellemi élete, mint mostan, mikor az összes érdeklődés a különben még mindig aranyos Ilus személye körül özpontosul. — Egyébként itt az írás, olvasások.

Egy emlékezetes hely.

A New-York szállodában lakik Pálmai Ilka és az ebéd idejére minden nap egy órakor lemegy az étterembe, hol rendszeren szenzációt kelt megjelenésével. Tegnapelőtt, egy ilyen ebéd alkalmával az asztalánál levő régi tisztelői előtt mosolyogva jegyezte meg, hogy ez a hely, hol mostan ebédel, mindenkor emlékezetes lesz számára.

— Ugyan miért? kérdezte ekkor a társaságnak egyik tagja. ki mint színházi habitué előnyösen ismert nevet biztosított magának a városi tanács tagjai között is.

— Hát csak ázérth — felelte az ünnepelet művésznő az ő érdekes tót-angol kiejtésével — hogy ezen a helyen (régebben a Nemzeti Szálloda volt) veszem össze az én boldogult urammal, ki majdnem megverte engemet.

A kolozsvári közönség.

A *Nebántsvirág* bemutatóján történt, hogy a függöny felhuzása előtt nagy izgatottságról panaszkodott Pálmai.

— Ugy érzem magamat, mint egy iskolás gyermek, ki a vizsga előtt áll, — mondta a körülötte levő tagoknak.

Majd odament a függönyhöz és az évek óta meglevő kis üreget át vizsgálni kezdte a közönséget, mely ekkor már elhelyezkedett a nézőtérén.

— Valjon nem hidegültek-e meg irányomban, — kérdezte a szokása szerint rettenetes nyugalommal fel és alá sétálgató Gyöngytől.

— Hja! soha se tudhassa az ember, hogy mire ébred — volt a Gyöngyi rövid és flegmatikus felelete.

Ezalatt az idő gyorsan közeledett a fél nyolcz óra felé s a rendező már jelt is adott a függöny felhuzására.

Ebben a pillanatban történt, hogy a nézőtérén, a páholyokban és a karzaton nagy taps vihar eredt meg a Pálmai üdvözlétére, mely orkánszerűleg peczről-peczre fokozódott.

Pálmainak épen ki kellett volna lépnie a szinpadra, mikor Gyöngyi odament hozzá és előbbi szavainak, mintegy enyhítésül így szólt az izgatottan álló művésznőhöz:

— Hallja grófnő, ez a kolozsvári közönség. Most már nyugodt

lehet, én mondom ezt, Első Gyöngyi Izsó.

Szép Helena.

Még a legrégebb színházi rokkák sem emlékeznek olyan egyetememes és mély sikerre, minőt a Szép Helena tegnapi előadásán aratott Pálmai Ilka. A színházi kritikusok egyértelműleg konstatálták a felvonás közti megbeszéléseken, hogy a Pálmai Szép Helenája a nagy stili szubrett művészetnek leghatalmasabb megnyilvánulása.

Plasztikus pózait, parodisztikus és mégis komoly játékát nem győzték eléggé magasztalni s ugy találták, hogy egy fejezet elevenedik meg a szinpadon abból az érdekes világból, melynek a hanyatló görög korban Szép Helena volt igéző képviselője.

Végre megszólalt hosszas hallgatás után *Ozorai* Adolf is. Röviden, de velősen beszélt, mint mindig.

— Ha én most kritikus volnék, — mondta *Ozorai*, — csak ennyit írnék az előadásról:

„A Szép Helénát” látni kell. Pálmai ebben a szerepben egyszerűen nagyszerű volt. Éljen!”

A kategorikus tanácsot im megfogadjuk és utánna mondjuk a derék *Ozorai* bácsival:

— Egyszerűen nagyszerű volt, éljen!

Tüntetések.

A *Huszár csiny* tegnapi előadása ismét egy nagyszabásu diadalt hozott Pálmai Ilka számára. Szüntelenül tombolt, tapsolt és éljenzett a közönség, valahányszor Pálmai megjelent a szinpadon, az előadás végeztével pedig zajos óvációt rendezett tiszteletére. A *Nebántsvirág*-ban való fellépése után kifogták lovait és megkerülték vele a főteret. Tegnapelőtt azonban ugyanez a terv már nem sikerült, mivel a fiakkere erélyesen tiltakozott a lovak kifogása ellen. Végtére is a rendőrség lépett közbe, mialatt Pálmai a hátsó szinházi ajtón elmenekült.

Tegnap este megint nagy tüntetéseknek volt színhelye a színház környéke. Pálmai egészen megriadt, mikor az ezerekre menő tömeget maga előtt látta. Kocsiban nem távozhatott, mert ez a kocsis is, miként a tegnapi elmenekült e nagy riadalomláttára.

Ekkor lépett elő *Philippi* rendőrbiztos és illedelmesen bemutatkozva Pálmai előtt, így szólt:

— Méltóságos grófnő, ön a kolozsvári rendőrség oltalma alatt áll.

A Champlatreux után előadott sikeres idézet annyira frappánsan hatott a felhevült kedélyű ifjúságra, hogy egyetemlegesen a következő felkiáltásban törtek ki:

— „Beh művelt, beh művelt.“

Philippirendőrbiztoszerényen megköszönve a kitüntetést, utat csinált rendőreivel Pálmának, ki az ezerekre menő közönség zajos éljenzése között távozott el lakására.

Pálmai beszél.

A New-York előtt óriási tömeg hullámozott fel s alá, hatalmasan éltetve Pálmait. Pár perc múlva megjelent Pálmai az erkélyen és virágokat szórt a nép közé, mely minden-áron hallani akarta. Ekkor esendőt kért és beszélni kezdett:

— Köszönöm a lelkes óvációt. Tartsanak meg továbbra is jó emléküben. Éljen a kolozsvári ifjúság, isten áldja meg.

A beszéd elhangzása után a néptömeg lassan elszórt és a főtér felvette ismét a maga rendes nyugodt képét.

H I R E K.

— **Szakosztályi ülés.** Kolozsvár város jogügyi, pénzügyi és rendészeti szakosztálya ma ülést tartott. A tanács tagjain kívül, csak 3 bizottsági tag jelent meg. A tárgysorozatból 3 pontot tárgyaltak le és csak a rendőrségi bűnügyi osztály szervezeténél volt egy bisebb rendű vita, melyet dr. Tutsek provokált, ki a bűnügyi osztály főnökét, kinevezni s nem választani kívánja a tanács javaslata szerint, azonban a választás szerinti betöltés győzött. A javastot teljesen letárgyalták. Érdekes, hogy az eddigi *rendőrkapitány helyett alkaptány lesz a bűnügyi osztály vezetője.*

— **Esküdtszéki tárgyalások.** Az 1901. év II. ülészakában az esküdtszéki tárgyalásokat a következő sorrendben tartják meg:

I. Május hó 20-án. Baltas András ellen izgatás miatt.

II. Május hó 22-én. Fergyán Dumitruné szül. Belbeke Násztásia ellen szándékos emberölés miatt.

III. Május hó 23-án: Styrb Tódor ellen gyújtás miatt.

IV. Május hó 24-én: Rostás Ávrám, Rostás Péter, Rostás Gábor és Rostás Juon ellen szándékos emberölés miatt.

V. Május hó 24-én: Lutsch János ellen rablás kísérlete miatt.

VI. Május hó 28-án: Jurácsék Mihály ellen szándékos emberölés miatt, kolozsvári eset.

VII. Május hó 30-án: Podár Manuile és Dordai Vaszi ellen gyilkosság miatt, ajtoni eset.

VIII. Junius 2-án: Csucsuj János s társai ellen halált okozó súlyos testi sértés miatt.

A főtárgyalások a kifelölt napokon reggel 8 órakor kezdődnek. Belépti jegyek az elnöki irodában kaphatók.

— **Meggyilkolt adószedő.** Megemlékeztünk arról a borzalmas gyilkosságról, mely Meregyó községben történt pár nap előtt. A község adószedőjét lőtték le az ablakon keresztül. — Mint most

onnan ujabban értesítenek, a csendőrség erélyes nyomozást indított azonnal s már fel is fedezte a gyilkost, a kit saját tízéves gyermeke árult el. Másikülönben talán nem is jöttek volna a nyomára. A gyilkos nevét titokban tartják, csak annyit írnak róla, hogy 6 követett el három izben hasonló merényletet Sikó Kanut községi jegyző ellen is, a ki erélyes pontosságával sok ellenséget szerzett magának. A gyilkosnak mintegy *husz czinkostársa is van, a kik öt egy a pénztárnok, mint a jegyző ellen felbujtották.* Ezeket a gyilkossal együtt a csendőrök Bánffy-Hunyadra kísérték a börtönbe.

— **A közönség kedvence.** Mind nagyobb érdeklődés mutatkozik a „Szinházi Ujság“ által megindított szavazás iránt. A közönség nagy része most kezdi meg tulajdonképpen a szavazást és nagy mennyiségben érkeznek a szavazatok. Most már körülbelül 7000 szavazat adatott be.

A szavazatok a következőképpen állanak:

Perényi Margit	— —	1041
Z. Bárdi Gabi	— —	976
Hahnel Aranka	— —	894
H. Novák Irén	— —	516
Réthy Lina	— —	462
Miklósy Margit	— —	328
P. Lukács Juliska	— —	298
Gáll Janka	— —	276
K. Árpási Kata	— —	247
Hegedüs Szerafin	— —	186
Szakács Andorné	— —	164
Laczkó Aranka	— —	161
Szakács Andor	— —	826
Kassay Károly	— —	804
Gyöngyi Izsó	— —	792
Szentgyörgyi István	— —	718
Dezséri Gyula	— —	584
Pap Miska	— —	479
Mezey Mihály	— —	428
Tompa Mihály	— —	396
Molnár László	— —	318
Beöthy Zsiga	— —	297
Váradai Miklós	— —	244
Megyeri Dezső	— —	233
Heltay Nándor	— —	198
Gabányi László	— —	162
Török Károly	— —	114
Bombai Gusztáv	— —	78

A szavazat összeszámláló bizottság tagjait most állítják össze.

— **Lezuhant állvány.** A Deák-Ferencz utcában lévő Minoriták templomában javítanak. A felállított állvány tegnap reggel 8 óra tájban nagy robajjal összemomlott s vele együtt Vaszkán Károly 33 éves ev. ref. napszám. A gyorsan megjelent mentők bekötötték a szegény munkás sebeit. A rendőrség a roszszul elkészített állvány miatt megindította a vizsgálatot Bereczky József építész ellen. A munkás sebei nem életveszélyesek.

— **Mérgező cukorkák.** Cukorkagyárat alapított f. év április hó elején Weinstein Sámuel a Pap-utca 12. szám alatt. Cukorkáit azonban mérgező festékekkel festette meg, a miért meg is gyült a baja a rendőrséggel. A főorvos felszólítása következtében tegnap délután 5 órakor megjelent a cukortelepen ifj. Philippi Gyula rendőrbiztos kellő rendőri segédlettel és alapos házkutatást tartott. Ennek eredményeképp indítva érezte magát az erélyes rendőrbiztos, hogy az üzletet csukja be, a kulcsokat vegye magához és a mérgező festékeket, melyekből nagy mennyiséget talált, megvizsgálás és esetleg megsemmisítés céljából adja át a főorvosi hivatalnak. A rendőrbiztos evvel az erélyes és szükséges intézkedéssel megakadályozta, hogy a környék gyermekeit mérgező cukorkákkal rontsák meg.

— **Alku a rendőrségen.** Tegnap délután beállt egy Pata utcai háztulajdonos Tussai Gábor alkaptányhoz s nagy bölesen kérdezi:

— Kapitány ur, mi lesz velem, ha engedély nélkül ajtót vágtatok a házamon?

— Kihágás miatt elitélem.

— Mennyi a bírság? Kérdezi az atyafi kis gondolkodás után.

— Két koronától száz koronáig, de inkább több, mint kevesebb.

— Köszönöm, — feleli a háztulajdonos, — csak a pénzbüntetés nagyságát akartam tudni, hogy érdemes lenne e kihágást elkövetni.

Elment az atyafi s ha úgy számítja ki, hogy az ajtócsinálás többet hoz neki, mint a mennyibe a kihágás kerül, biztosra vehető, hogy a polgár holnap után kihágás miatt ott fog állni *Tussai Gábor* szigorú színe előtt. Olyanféle ez a dolog, mint a mikor a hóstáti gazda kérdezi a főtéren a bérkocsistól.

— Mennyit kér a vasúthoz?

— Egy forintot, feleli a kocsis.

— Köszönöm, csak azt akartam tudni, hogy mennyit takarítok meg, ha gyalog megyek.

Szinház és Művészet.

Szinházi műsor:

Szombat: Ocskay brigadéros.

Vasárnap d. u.: A tót leány.

este: Szép Heléna.

(K. Pálmay IV. fellépte.)

* **Műsorváltás.** Pálmai Ilka bucsuförlépése szombatról vasárnapra maradt. A vendégművésznő egy napi pihenőt kért Megyeri igazgatótól, ki engedve a kérésnek, Pálmai Ilka bucsuförlépéséül Szép Helénát vasárnap estére tűzte ki. A szombat estére váltott jegyek tehát ugyan csak vasárnap estére lesznek érvényesek, miről ez uton is értesíti a közönséget az igazgatóság.

* **Ocskay brigadéros.** A beállott műsorváltás miatt ma, szombaton páratlan (33.) számú bérletben Ocskay brigadéros adják. Ez lesz a kitűnő darab tizedik vagyis első jubiláris előadása.

Táviratok.

Országgyűlés.

Budapest, máj. 17. este 11 óra. A képviselőház mai ülésén folytatták az összeférhetlenségi vitát.

A 9. §-nál Tisza István gróf módosítást ajánlott, melyet a képviselőház többek hozzászólása után elfogadott. Az ülés néhány szakasz letárgyalása után véget ért.

A szerb királyi botrány.

Budapest, máj. 17. este 10 óra. Szerb hivatalos körök megczáfolják a szerb királyné szüléséről szóló híreket. A királyné szülését még csak most várják.

Elhunyt főszertartásmester.

Pozsony, május 17. este 11 óra. *Hunyadi Kálmán* gróf, főszertartásmester ma itt meghalt.

Regénycsarnok.

Maklaren Dávid kalandjai.

— Angol regény. — (12)

Épen úgy volt, mint a hogy leestt. Areza elkéült s úgy látszott, hogy lehelle megsemmisült. Megijedtem, hogy meghalt. Leöntöttem hideg vízzel, mire kisé eszmélni kezdett. Fölpillantott és meglátott engem, mire rémitőfélelem töltötte el.

— Jöjjön, jöjjön — szóltam — üljön fel.

— Hát te élsz — dadogta — hát te élsz?

— Úgy bizony — mondtam — de nem önnek köszönhetem.

Mély sóhajjal igyekezett levegőt venni.

— A kék üvegese — szólt — a szekrényben a kék üvegese még nehezen lélegzett.

A szekrényhez szaladtam s megtaláltam ott az orvosságot, melyre rá volt írva, hogy mennyit kell adni belőle. Az ajkához tettem a kanalat s szájába töltöttem.

— Beteg vagyok — mondta kissé magához térve — beteg a szívem!

Székebe ültettem. S bár sajnáltam kissé a nyomorultat, kitört belőlem a harag. Kérdeztem tőle, hogy miért hazudik folyton, miért félt, hogy elhagyom, miért nem szereti bátyámat emlegetni s miért tört életemre. Csöndben végig hallgattott s akkor szakgatott hangon kért, hagyjam őt lefeküdni.

— Mindent megmondok reggel — szólt — mindent elbeszélek!

S valóban oly gyöngye volt, hogy nem tettem egyebet, minthogy reá hagytam.

Bezártam szobájába, a kulcsot lehuztam a zárról, magam pedig a konyhában derekas tüzet rakva a ládára feküdvé csakhamar elaludtam.

(Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő: **Sebő József.**

Kiadja: a „Gutenberg“ nyomda.

Nyilttér. *)

Nyilvános köszönet.

Alólirott halás köszönetem nyilvánítom a „Br. Hirsch Mór“ egyesület választmányának, hogy férjem elhalálása alkalmával, bár az alapszabályok értelmében utánna segély jutalék nem járt volna, tekintetbe vette szorult helyzetemet és 50 korona *rendkívüli segélyt* utalt ki részemre.

Kolozsvár, 1901 máj. 16.

Özv. *Polgári Józsefné.*

*)E rovat alatt közölte a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

HIRDETÉSEK.

Dijmentes felvétel.

A jótékonyág apostolának nevét viselő „Báró Hirsch Mór“ egyesület felvesz tagokat egész 50 éves korukig. Ezen egyesület célja: Törzstagjait és hozzátartozóit betegség esetén az egyesület költségén gondos orvosi gyógykezelésben, gyógyszerek díjmentes kiszolgáltatásában és a törzstagokat heti 10 korona pénzsegélyben részesíteni, valamint elhalálása alkalmából hátramaradott családjának megfelelő segélyösszeget nyújtani; ezáltal egyesületünk hivatalnokok, kereskedők és kisiparosok részére különösen ajánlatos.

Az egyesület 3 osztályt állított fel és pedig:

Az A) osztályba felvétetnek tagok 40 éves korig; havi járulék 5 korona és 1 korona pótdíj; a tag elhalálása esetén hátramaradottjai az alapszabályokban foglalt feltételek mellett 2400 korona segélyösszegben részesülnek,

A B) osztályba felvétetnek tagok 45 éves korig; havi járulék 3 korona 40 fillér és 70 fillér pótdíj; a tag elhalálása esetén hátramaradottjai ugyanazon feltételek mellett 1200 korona segélyösszegben részesülnek,

A C) osztályba felvétetnek tagok 50 éves korig; havi járulék 2 korona 60 fillér és 50 fillér pótdíj; a tag elhalálása esetén hátramaradottjai ugyanazon feltételek mellett 600 korona segélyösszegben részesülnek.

Tagul felvétetik — és pedig folyó évi május hó végéig teljesen díjmentesen, minden feddhetetlen jellemű egyén, állás, vallás és nemre való külömbőség nélkül.

A „Báró Hirsch Mór“ jótékonyági és önszegélyező egyesület vezetősége a magas kormányhatóság által szentesített alapszabályai alapján egy új osztályt létesített az u. n. *cselédosztályt*, mely — nemes czélját és eddigi működését tekintve — úgy a gazdáknak, mint a cselédeknek egyaránt hasznos szolgálatot tesz.

Az ezen osztályba belépő cseléd-tartó tagok csekély évi 4 korona tagsági díj fizetése ellenében abban a rendkívüli kedvezményben részesülnek, hogy azt a terhet, melyet az 1875. év III. törvényezikk 1 §-ának 5. pontja rájuk ró, *helyettök az egyesület vállalja magára, vagyis beteg cselédjeiket — a gazda teljes megkímélésével — valamely nyilvános kórházban saját költségén gyógykezelte,*

Ha tekintetbe vesszük, hogy *egyetlen egy megbetegedési eset* a cseléd-tartónak egyéb kellemetlenségeken felül még 15 évi tagsági díjjal felérő költségeket okozhat egyszerre, feleslegesnek véljük annak további bizonyítását, hogy ezen új osztályt is a közérdeknek és a humanizmusnak áll szolgálatában.

Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt és jelentkezéseket elfogad *Budapest*en a központi irodában (VI., Teréz-körút 3. sz.) valamint a *kolozvári titkári hivatal* Emke-tér 3. sz. (Kül-magyar u. 5. sz.)

2—4

„Báró Hirsch Mór“ jótékonyági és önszegélyező-egyesület.

NYILATKOZAT.

Mindig **Benigni Zs.** czégnél szoktam vásárolni, a mai nap folyamán szintén különböző bevásárlásért 2 forintot fizettem midőn a cég főnöke egy gyönyörű szép

Ima-könyvvvel

lepett meg és kijelentette, hogy nála minden tizedik vásárló egy ilyen szép jutalomban fog részesülni. Mondhatom, hogy nagyon kellemesen érintett ez a szokatlan eljárás, a mire a vásárló közönség figyelmét indítva érzem magam felhívni.

Kolozsvár, 1901. május hó 15-én.

Loór Józsefné, s. k.
építő mesterné. Rákóczy-ut 1. szám.

Mayer Sámuel

szállító és fuvarozó.

Vállalkozik:

fuvarozásokra és szállításokra saját kocsijain.

Ajánlja 4—7

butorszállító kocsijait
költözködésekre.

BURGER FRIGYES
DROGUERIA—PARFUMERIA.

Az Arany kereszthez.

KOLOZSVÁRT,

Főtér, a nagytőzsde mellett.

Gyógyárunk, kötszerek, betegápoláshoz szükséges mindennemű kellékek, illatszerek, piperezikkek dus raktára.

10—10

ABBÁZIA KÁVÉHÁZ

tulajdonosa

Unió-utca 13. szám.

Alánlja a jelen kor igényeinek teljesen megfelelőleg és ujonnan berendezett

Kávéházi és Étterem

helyiségeit.

Izletes hideg és meleg ételek minden időben.

Kitűnő italok!

Mérsékelt árak.

Étkezésre havi előfizetők bármely naptól elfogadtnak.

4—10

SZENZÁCZIÓ.

Hallatlan olcsóság.

Egy pár gyerek harisnya	10 krtól
Egy pár női egész kötött harisnya	20 „
Egy férfi egész kötött harisnya	15 „
Egy női ezerna keztyű	16 „
Egy női glacé bőr keztyű	50 „
Egy férfi glacé bőr keztyű	75 „
Egy drb igen jó női mider	45 „
Egy drb ezerna fejkendő	22 „
Egy drb saten fejkendő	13 „
Egy férfi gatyá	35 „
Egy drb férfi sapka selyem	25 „
Egy drb férfi sapka mosó	25 „
Egy drb fiu sapka mosó	18 „
Egy drb fiu-öv	20 „
Egy drb női bőr-öv	20 „
Egy drb női gyöngy-öv	30 „
Egy drb divatos férfi kalap minden színben	1.—
Egy fiu szalma kalap	15 „
Egy drb kitűnő férfi ing	1.10 „
Egy drb mintázott saten ing	85 „
Egy drb férfi gallér	13 „
Egy drb férfi gallér szines	16 „
Egy pár férfi kézelő szines és fehér	25 „
Egy drb fekete glott napernyő	95 „

Egy drb fehér saten napernyő női	1.35 krtól
Egy drb selyem napernyő szines és fekete	1.70 „
Egy napernyő ujdonság csikos saten	80 „
Egy drb glott esőernyő	80 „
Egy drb selyem esőernyő	1.70 „
Egy bő mosó kötény csipkével	30 „
Egy drb diszes gyerek köntös	55 „
Egy öltözék fiu ruha	1.20 „
Egy öltözék fiu ruha gypjuból	1.50 „
Egy drb női vászon ing	50 „
Egy pár női torna cipő	50 „
Egy pár női fél brünner cipő	1.70 „
Egy pár női fél brünner szeges	1.90 „
Egy pár női fél bőr cipő szeges	1.85 „
Egy pár női ezugos bőr cipő	2.30 „
Egy pár női füzös bőr cipő	2.70 „
Egy pár női bőr cipő sárga	3.10 „
Egy pár női Chovro füzös cipő	4.10 „
Egy drb olajos paplan	1.80 „
Egy drb gypju saten paplan	3.50 „
Egy drb női blouz	75 „
Egy drb női blouz Zephirből	1.60 „
Egy drb női blouz piketből	2.20 „
Egy drb női blouz Glottból	2.— „

BENIGNI ZS.

1—5

uri- és női divatárak üzletében, Wesselényi Mikós-utca 4. sz.